

kommentár

Külcsín(y)

Nem csitul a másfél hete kirobbant botrány: Bukarest kénytelen volt visszahívni a bonni román nagykövetség két munkatársát. A román diplomácia ezzel beismeri, megalapozott volt a kölni államügyész vádja, miszerint a német fővárosban működő román külképviseletről fizetség ellenében valaki hamis okmányokkal látott el olyan román állampolgárokat, akik rendszeresen közreműködtek lopások megszervezésében német területen. Az ügy megtétele érdekében súlyosságát jelzi, hogy a nemrégiben kinevezett bonni román nagykövet is hazarepült.

Az Európai Unió boldog jóléthez szokott polgárait már évek óta sokkolja a Kelet-Európából érkezett zsebtolvajbandák, koldusmaffiák, szexiparosok és más ügyeskedők garázdálkodása. Eddig a mérsékelt politikusok és a hatóságok óvakodtak az általánosítástól, nem vették egy kalap alá a volt szocialista tömb országait, nem beszéltek román, bolgár, lengyel vagy épp magyar bűnözésről. Egyes eseteket tártak fel, s mintegy mellékesen említették meg az elkövetők nacionálját. Azt sugallták: tilosban járók mindenütt vannak, nem kell rettegni az Unióból igyekvő államok polgáraitól. Valószínűleg most sem lett volna világraszóló botrány abból, hogy egy Romániából származó, fiatalokból álló kölni zsebtolvajbandát felgöngyölítettek, ha a német hatóságok nem jönnek rá: a diszes kompánia irányítói diplomátáktól jutottak hamis útlevelekhez. Az ügy így egészen más megvilágításba került: megingott a bizalom. Úgy tűnik, egy-két alulfizetett, korrump diplomatája nagyobb kárt, presztízsvesztést okozhat egy csatlakozni kívánó országnak, mint az összes zsebese és koldusa együttvéve. Hiába a jogrendszer harmonizálása, hiába a szalonképes állam- és kormányfők, külügyminiszterek parolázása, ha a tapasztalat azt mutatja: a vonzó külcstn csúnya dolgokat rejthet.

A román diplomácia botránya figyelmeztető jel lehet egész régióknban. Mert valószínű, ha egy országban virágzik a hivatali korrupció, akkor külképviseletein sem csak Grál-lovagok dolgoznak...

Uta Falck

Román diplomatákat hívtak vissza Bonnból

● Bukarest (MTI)

A Németországban működő román bűnözőknek kiállított hamis útlevelek botrányával kapcsolatban a bukaresti külügyminisztérium visszahívta Bonnból Gheorghe Stancu konzult és Cristian Catrinescut, a román nagykövetség volt gépkocsivezetőjét, aki jelenleg más beosztásban dolgozik, a Dolj megyei rendőrkapitányság pedig leváltotta az ügyben érintett Jan Tudor alezredest, aki a megyében a szervezett bűnözés elleni harcot irányította.

Mint ismeretes, a kölni államügyész azzal vádolta a bonni román nagykövetséget, hogy pénzért hamis útleveleket adott ki Németországban működő fiataloktól. A román nagykövetség vezetői az ügyben érintett Jan Tudor alezredest, aki a megyében a szervezett bűnözés elleni harcot irányította.

lyozta a bűnbandák felgöngyölítését. Bukarest először tiltakozott az ellen, hogy a német hatóságoktól a diplomáciai szokásoktól eltérően nem kapott tájékoztatást, s az ügyről a sajtóból értesült: ezért a keddi bukaresti sajtóközlések szerint a bonni hatóságok sajnálkozásukat fejezték ki egy, a román hatóságoknak átadott jegyzékben. Ugyanakkor Bukarest is sajnálkozását fejezte ki a diplomatáinak eljárása által a német félnek okozott kár miatt és közölte, mindent megtesz azért, hogy ilyesmire a jövőben ne kerüljön sor.

Előzőleg, március 29. és április 2. között a román külügyminisztérium bizottságot küldött Bonnba, ennek tagjai megbeszéléseket folytattak mind a nyomozó hatóságokkal, amelyek tájékoztatást adtak az érintett diplomatákról, mind a bonni román nagykövetség vezetőivel. Ezt követően hívták haza az érintett diplomatákat. A vizsgálatok odahaza folytatódnak a német hatóságoktól kapott dokumentumok alapján. Bejelentették azt is, hogy Tudor Dunca bonni román nagykövet saját kérésére konzultációk céljából szintén hazatér Bukarestbe. Mint ismeretes, a botrány komolyan beárnyékolta Emil Constantinescu elnök és Andrei Plesu külügyminiszter legutóbbi németországi látogatását.

Az Áldozat ünnepe

● Mena (MTI)

Kétmillió muzulmán hívó ünnepelte kedden Mekka környékén a hagyományos zarándoklat, a hádds végét jelző Áldozat (Eid al-Adha) ünnepét. Hétfőn több mint

kétmillió muzulmán imádkozott a Mekka fölé magasodó Arafát hegyén: ez az a hely, ahol Mohamed próféta mintegy 14 évszázada kihirdette a Korán utolsó szúráját.

A francia elnök Szarajevóban

A boszniai kollektív elnökség tagjaival találkozott a francia elnök. Balról jobbra a szerb Momcsilo Krajisnik, Jacques Chirac, a bosnyák Alija Izetbegovics és a horvát Kresimir Zubak látható. (MTI Telefoto)

● Szarajevó (MTI)

Koszorúzással kezdte szarajevói programját Jacques Chirac francia köztársasági elnök.

Az államfő megérkezése után háromnegyed órával lerótta kegyeletét azoknak a

francia katonáknak az emlékműve előtt, akik Boszniában szolgálatteljesítés közben veszítették életüket. A délszláv háborúban 72 francia katona halt meg jószolgálati feladata teljesítése közben – mutatott rá a fran-

cia hírhűgynökség. Chirac beszédében üdvözölte azokat a nemzetközi szervezeteket, amelyek részt vettek a humanitárius tevékenységben, valamint azokat az önkénteseket, akik névtelenül járultak hozzá az emberek

megsegítéséhez. Hangsúlyozta, hogy köztük sok francia is volt, akik méltán képviselték hazájuk erejét. Tizennyolc egykori francia önkéntes egyébként elkötelezte magát a szarajevói látogatásra.

Magyar lányokkal kereskedett

● Asti (MTI)

Magyar lányokat kényszerített prostitúcióra, és úgy tudni, hogy egyet közülük rabszolgának el is adott az az olasz férfi, akit az északolaszországi Asti városban vett őrizetbe a rendőrség.

A 48 éves Pasquale Leonét rabszolga-kereskedele-

mel, nemi erőszakkal, bántalmazással és prostitúcióval hasznosították vádolják. A hatóságok elmondták, hogy már régebben figyelték Leonét, s azt követően vették őrizetbe, hogy filmre vették, miként vesz át 40 millió lírát (mintegy 4,5 millió forintot) vételárként

kézpénzben egy 17 éves magyar lányért. A kiszabadított lány elmondta, hogy Olaszországba érkezése után Leone alaposan elverte, majd megerőszakolta. Napközben egy tanyán tartotta fogva lakat alatt, esténként pedig Asti egyik bájába vitte, ahol 500-800 ezer líráért

egész éjszakára megkapták a jelentkezők. Időnként az országútra is ki kellett állnia. Az olasz rendőrség egyelőre nem találja nyomát a másik két magyar lánynak, s még azt sem tudták pontosan megállapítani, hogy mióta üzletelt magyar lányokkal Pasquale Leone.

„A kommunizmus szellemei”

● Washington (MTI)

A közép- és kelet-európai országokban a reformer erők és a régi gárda között zajló, ingamozgást követő küzdelem tágabb európai összefüggésekbe, a földész békes egyesítésének grandiózus tervébe ágyazódik – írta George Melloan a The Wall Street Journal keddi számában.

Aláhúzza: nem véletlen, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozásra az az öt ország – Csehország, Észtország, Lengyelország, Magyarország és Szlovénia – a legesélyesebb, amely a legmesszebb jutott el a kommunizmus maradványainak felszámolásában. A szerző megjegyezte, hogy a vezető jelöltek közül három bizonyosan

bekerül a NATO-ba is, ami nem csupán biztonságukat növeli majd, hanem vonzóbbá teszi őket a befektetők számára is. „A kommunizmus szellemei zavart keltenek a viszonylag nyíltan demokratikus országokban, mert a kommunizmus annyira népszerűtlenné vált, hogy csak kevesen voltak hajlandók nyíltan védelmükbe venni, életüket áldozni érte pedig még kevésbé. George Melloan ugyanakkor úgy látja, hogy a kommunizmus összeomlása ellenére talpon maradt a korábbi apparát-

csikgárda, amelynek tagjai jelentős politikai és gazdasági hatalmat őriztek meg a kezükben. – Sőt helyzetüket csak erősítette, hogy személyes tulajdonukba vonhatták azokat a vagyonokat, amelyek lába alól a reformer erők korábban az állam nevében igazgattak – vélekedett. Következtetése szerint leegyszerűsítve arról van szó, hogy sok helyütt fennmaradtak azok a kommunizmusból örökölt érdekszövetségek, amelyek a reformer erők és a régi gárda váltakozó előjeli harcának színterévé váltak egyebek között Romániában, Szlovákiában, Ukrajnában, Bulgáriában és Fehéroroszországban.

ségkívül a privatizáció a legfontosabb elem az átalakulási folyamatban, de megvalósítása önmagában nem elég, hiszen sok esetben a privatizált iparágak vagy vállalatok megőrzik kiváltságos helyzetüket, jobbra vezetőik folytatódó politikai hatalmának köszönhetően. Véleménye szerint egyes országokban gátolja a piacgazdaság kifejlődését az is, hogy az állami tulajdonú vállalatok miatt kevés új versenytárs jelenhet meg a piacon, mint ahogy hiány van tehetséges vállalkozókból a régi, az állami támogatáshoz szokott szellemi renyhesség következtében is.

Az elemző a reformer erők és a régi gárda váltakozó előjeli harcának színterévé látja egyebek között Romániában, Szlovákiában, Ukrajnában, Bulgáriában és Fehéroroszországban.

A Stasi „kéjnéi”

● Berlin (MTI)

A keletnémet titkosrendőrség, a Stasi a legtöbb keletnémet prostitúáltat is – sőt fiatalok prostitúáltakat is – felhasználta arra, hogy kémkedjen nyugati diplomaták és üzletemberek ellen, noha a prostitúció tilos volt a törvények szerint – olvasható egy német szociológus kedden megjelent tanulmányában.

Uta Falck „VEB Bordell”

című könyve a Ch. Links kiadónál jelent meg. Állítása szerint a Német Demokratikus Köztársaság prostitúáltjainak 95 százaléka együttműködött a Stasival, mert azzal zsarolták őket, hogy ellenkező esetben börtönbe kerülnek. A titkosrendőrségnek nem számítottak a kommunista rezsim erkölcsi alapelvei, szemint hunyt afőlött is, hogy egy berlini bordélyházban 13-14 éves lányok is működhettek cserébe azért, hogy információkat gyűjtöttek a ügyfelekről.

A bordélyházat egy keletberlini és egy nyugatberlini férfi tartotta fenn, s mintegy 15 fiatalok kéjnéi alkalmazták. Prostitúáltak általában a külföldiek számára fenntartott szállodákban – a Metropolban, a Palasthotelben – működtek Kelet-Berlinben, a portások, bárpultosok tudtával, akik gyakran a Stasi összekötői voltak. A szállodai szobákban mindenütt mikrofonok és kamerák voltak elrejtve. A prostitúáltak mindenről jelentést adtak a Stasinak, ami a vendéggel

kapcsolatosan érdekelte. A rendőrség hosszas megfigyelés után birtokába került olyan fényképeknek, dokumentumoknak, amelyekkel zsarolni tudta a külföldit, és sok esetben rá tudta venni, hogy dolgozzon neki. Ily módon körülbelül 2000 nyugatnémet eshetett a Stasi csapdájába, közülük a legnevesebb Uwe Barschel, Schleswig-Holsten tartomány miniszterelnöke volt, akit 1987-ben holtan találtak egy genfi szállodai szobában – írja Falck asszony könyvében.

hírek

Az albánok nem tárgyalnak

● Belgrád (MTI)

Milan Milutinovics szerb elnök felelőtlennek nevezte a koszovói albánok képviselőit, akik már tízedszer maradtak távol a szerb kormány által javasolt rendezési tárgyalásoktól. A szerb elnök, aki kedden maga is Pristinába, a Szerbiához tartozó, többségében albánok lakta tartomány központjába utazott, hogy jelen legyen a tárgyalások helyszínén, úgy vélekedett, hogy a koszovói albánok a Belgrád által kezdeményezett tárgyalások bojkottjával azon külföldi erők számára készítik elő a terepet, akik a világ ezen térségében is érvényesíteni akarják a maguk akaratát.

Figyelmeztetés a táliboknak

● New York (MTI)

Az ENSZ arra figyelmeztette Afganisztán tálib vezetőit, hogy a minimálisra csökkent az országban végzett jószolgálati tevékenység, ha Kabul nem tesz intézkedéseket a világszervezet alkalmazottainak munkáját akadályozó tényezők eltávolítására. A tervek szerint a szervezet két hét múlva ENSZ-küldöttség utazik a közép-keleti országba.

„Kollaboráns”

● Rámalláh (MTI)

A palesztin biztonsági szervek hétfőn a ciszjordániai Rámalláhtól nem messze egy férfi holttestére bukkantak. Az áldozatról kiderült, hogy palesztin földkezelésével foglalkozott, s valószínűleg ezért gyilkolták meg. A 39 éves Haresz al-Enkavit már korábban is „kollaboránsnak” bélyegezték meg, és ügyletei miatt már másfél évvel ezelőtt is meggyűlt a baja a palesztin rendőri szervekkel. A Palesztin Hatóság ugyanis megtiltotta, hogy a palesztinok földet adjanak el a zsidóknak.

A pápa kérésére...

● Toronto (MTI)

Hétfő éjjel megérkezett a torontói Pearson repülőtérre 12 kubai politikai fogoly, akiket II. János Pál pápa kérésére bocsátottak szabadon – közölte a kanadai bevándorlási minisztérium. Kanada februárban 19 olyan elítélt befogadását vállalta, aki lelkiismereti okból került szembe a szigetország törvényeivel, de végül őtől közülük visszautasított – bebörtönzésük okainak „természete” miatt, ahogyan a hivatalos kanadai közleményben állt.

Nagy-Britannia segíthet

● London (MTI)

Benjamin Netanjahu, aki Tony Blair brit kormányfő jövő héten esedékes izraeli látogatása előtt nyilatkozott a legnagyobb brit konzervatív napilapnak, a The Daily Telegraphnak, a kedden ismertette interjúban kijelentette: ellenzi, hogy az Európai Unió komolyabb szerephez jusson az izraeli-palesztin tárgyalások fő vonalában, de az EU – amelynek jelenleg London a soros elnöke – „néhány szűrsabb mellékprobléma megoldásában segíthet”.